

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aurea Rosa id e[st] pre||clarissima expositio sup[er]
eua[n]gelia to||tius anni**

Mazzolini, Silvestro

Hagenaw, M.dxvi.

VD16 M 1751

Jn die corporis christi. Textus eua[n]. Joa[n] ca. vi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70365)

In die corporis christi.

les exaltauit serpentē) eneu (in dextro) eleuās illū in altū sup palū. Sic em hr Aume. xij. p̄lo isrl̄ p̄cusso frequent. a serpētib: mādato dei moyses serpentē eneu fecit: quē eleuatū aspiciētes sana-
bant. Et fuit figura crucifixi: q̄ appuit serpēs imolat^r in cruce. z nō erat sic ille serpēs videbat. et veneno carebat. Un̄ vt ibi dicitur: fuit post^r in signū. (Sic exal-
tari in cruce (opz filii hois) s̄z Chryf. sō nō dicit. p̄dere opz filii hois: s̄z exal-
tari. qz honest^r hoc videbat audierit cō-
descēdens. Scdo vt onderet h̄ p̄gruere sue figure: in q̄ noie exaltatiōis seu ele-
uatiōis v̄t̄ sc̄ptura. Tertio vt ondat se volūtate ad passiōē venisse v̄n mul-
ta nascit̄ salus nob: z exaltatiō ch̄o (vt ois q̄ credit in ip̄z) p̄ mortū. s. sp̄s z cha-
ritatē tendēdo in ip̄m (nō p̄ear) eterna morte (sed habeat vitā) nō corpale t̄m sed (etnā.) Assilar aut se ch̄is serpēt-
imo assilauit eā d̄s p̄ moysen. P̄rio: qd lz nō fuerit sp̄ens p̄ venenū peti: t̄n vi-
debat serpēs. qz venit in similitudinē car-
nis peti. vt d̄: Rom. viij. Scdo: qz sic d̄ serpēte venenū: z t̄rtiaca p̄ venenū fit. Ita facto veneno de serpēte diabolo: d̄s voluit fieri serpēs: vt fieret t̄rtiaca cō-
tra venenū diaboli. In cul^r signū Exo. vij. serpēs moysi duorauit serpētes ma-
goz. Tertio: qz serpēs cū maḡ custodia obseruat oua. Que cū nō indigeat fo-
ueri: t̄n est sp̄ circa ea ne ledant̄ ab aliq̄. Et s̄lt̄ ch̄is sp̄ custodit suos. Dat. vl. Ecce ego vobiscū sum vsqz ad cōsumā-
tiōē seculi. Quarto serpēs per artum foramē expoliat veterē pellē: vt induat nouā. Similit̄ ch̄is per foramē mortis venit ad stolā immortalitatē. Lu. vl. Op-
tebat ch̄im pati zc. Quinto serpēs ob-
turat aures: ne audiat vocē incantantis Et s̄lt̄ ch̄is ne audiret vocē demonis tentantis: vel h̄ridie nos apud deū accu-
santis. Apoc. xij. Protectus est accusa-
tor. Dicit aut̄ eneus P̄rimo: qz r̄stori-
bus passiōnū expoliri potuit: sed nō cō-
fringt. Scdo: quia es nō est vni^r nature metalline: sed plurimū. sicut z ch̄is q̄ diu-
nam habet z humanā. Tertio p̄ter so-
noritatē p̄dicatiōis. Est aut̄ norandū

q̄ cū dicit. z testimoniū n̄m nō accepto-
ris. in h̄ ingētrudo humana notat. Dia-
em q̄ mētri nō possunt p̄hibere testi-
moniū de hac vitate: q̄ d̄s est trinus et
v̄nus. s. sp̄s deus. vt patuit sup. Et sp̄s
ch̄is. Dat. vl. Baptizantes eos in no-
mine patris: z filij: z sp̄s sancti. Et ange-
li dicētes. Sc̄tus: sc̄tus: sc̄tus. Et p̄be
illūinat a deo. Et t̄n h̄ testimoniū mul-
ti maxie iudei nō accipiūt. Et t̄n ista fi-
des deuote recepra valz p̄mo ad demo-
num expulsione. Nam cū notatio fidelit̄
apud Cōstantinopoli ducto a mago ad
locū residētie demonū: v̄n^r eoz sedēs in
throno d̄st̄t̄: si veller fuus esse fuus.
Et r̄ndisset se seruū tr̄tuitatē: z se s̄lt̄
oēs demones aufugerit. Et scdo ad tri-
bulatiōnū p̄pulsione. Nam sic d̄: Dama-
si. iij. Cū apud Cōstantinopolim t̄pe
grauis pestilētie rap̄t̄ in celū/audiuit̄
ser ab angelis dec̄tari. Sc̄tē d̄s: sc̄tē
fortis: sc̄tē z misericors saluator misere-
re nobis. z reditēs corā p̄lo dec̄tasse: z
cessauit ois mortalitas. Tertio ad ma-
loz cōfusiōē z cōuersiōē. Nam cū q̄
dam legat^r v̄r sc̄tus p̄cepisset ep̄m Si-
montacū dec̄tare gl̄ia p̄i zc. rogās de
um si erat simontac^r: q̄ ip̄m sc̄m cui se
cerat iniuriā nō posset noiare. Ita factū
est. Et sic ille dephensus/petm̄ suū hu-
milit̄er recognouit z penituit.

In die corporis christi.

Textus euā. Joā ca. vi.

Quoniam meum vere est cibus
et sanguis meus vere est
potus. Qui manducat
meam carnem: et bibit meum
sanguinem: in me manet et ego in
eo. Sicut misit me viuēs p̄: et
ego vino p̄ter p̄em. Et q̄ man-
ducat me: et ip̄s viuet p̄ter me.
Hic est panis q̄ de celo descen-
dit. Non sic māducauerit p̄es
v̄ri māna z mortui s̄t. Qui mā-
ducat hūc panē viuet i eternū.
f. iij

Quero mea vere ē. et
 Jo. vi. Q: sacm̄ eucharistie
 nō p̄ hūana lingua explicari.
 neq; hūano ingenio p̄phēdi.
 id pauca de ip̄o trarabim⁹: remittētes
 p̄ alijs ad s. Tho. iij. q. xxxvij. z. iij. vi.
 Quantū ad p̄ns p̄tinet h̄ solū (viij).
 volo declarare quō corp⁹ ch̄i manēs in
 celo est in tra sub pua q̄titate: z in mltis
 locis s̄t. Sciēdū est q̄ p̄mo q̄ intelle-
 ctus itelligit q̄ corp⁹ qd mutat de colo-
 re in colore: puta de albo in nigro. aliud
 est ab albo colore z nigro: eo q̄ ip̄m cor-
 pus manet: z colores mutāt seu t̄n sc̄t.
 Et eodē mō intelligere op̄t q̄ suba est
 aliō a q̄titate: q̄ eadē suba mutat de p̄-
 ua in magnā q̄titate: z ecōuerso. s̄c̄ p̄t
 in lacte ebullitōe z cōmixtione farine.
 Hoc est q̄ fundamētū magnū i ista ma-
 teria itelligere q̄ suba nō ē sua q̄titas:
 sed aliud ab ea. Et q̄ s̄c̄ res h̄z ab albe-
 dine q̄ s̄t alba. ita h̄z a q̄titate q̄ s̄t q̄-
 ta/ z diuisibil/ z mag/ z pua. id s̄c̄ sine
 albedie res nō est alba: ita sine q̄titate
 suba nō est mag/ neq; pua: sed est indiuisi-
 bil. vt d̄t Aristō. in li. p̄v. Suba q̄
 corp⁹ ch̄i p̄siderata sine sua q̄titate
 est indiuisibilis. Sciēdū est sc̄do q̄ in-
 ter agens creatū z increatū ista est dif-
 ferētia q̄ agēs creatū nūq; facit naturā
 sed sp̄ illā in oī sua actiōe p̄supponit: et
 eā t̄nsmutat de forma in formā. Unde
 est cā solū forme z p̄nter cōpositi: nō āt
 mat̄e: s̄c̄ videm⁹ q̄ ignis nō facit lig:
 sed illa quertit in igne. ita q̄ mat̄a que
 p̄us erat sub forma lignoz eadē t̄nsmu-
 rat: vt postea s̄t sub forma ignis: z non
 ē ab igne facta / s̄z p̄supposita. agēs po-
 increatū est cā nō solū forme: sed ēt mate-
 riā. Et hac d̄ta sequit̄ alta. q̄ agēs cre-
 atū nō p̄t totū in totū querrere: sed cō-
 uertit solū fm̄ prem. s̄c̄ ignis nō cōuer-
 tit totū lignū q̄tū ad materiā et formā
 in igne: sed cōuertit solū formā ad hūc
 sensum: q̄ abiecta forma ligni inducit
 formā ignis. Sed agens increatū totū
 t̄nsmutare p̄t in totū. Ad p̄ba q̄ cōse-
 crationis in hoc sacramēto: d̄s subam
 panis totā q̄ ad materiā z formā quertit

in corpus ch̄i. z t̄n q̄titas panis nō
 quertit in q̄titate ch̄i: sed manet substi-
 stens p̄tute dei sine oī suba. Corpus q̄
 ch̄i est sub q̄titate panis: nō q̄ s̄t mo-
 tū de celo: s̄z q̄ suba panis q̄ erat sub ta-
 li q̄titate est effecta corp⁹ ch̄i. Et q̄ p̄t
 d̄s puū z magnū panē sic querrere. p̄t
 etiā esse corp⁹ ch̄i sub mag/ aut pua pa-
 nis vel hostie q̄titate. Et s̄t q̄ s̄t d̄s
 p̄t duos aut mille panes querrere: p̄t
 s̄t sub mltis q̄titatib; esse isto mō. s̄z
 q̄ aliqd d̄t esse sub illa q̄titate sub qua
 erat aliqd qd est quertit in ip̄m. Unde
 isto mō d̄s p̄t subaz celli ponere sub
 q̄titate q̄ni mltij. s̄. si subam mltij quertit
 in subam celli. Dicamus q̄ (Caro
 mea p̄t est cib). i. vere sumit̄ sub specie
 cibi. i. panis q̄ p̄t in carnē meā est quertit
 sus (z san. me. ve. est por⁹). i. p̄t sumit̄
 sub specie por⁹. i. vlti: qd p̄t in sanguinē
 meū est p̄t p̄t ratōem muratū. Horant
 d̄t vere p̄t fm̄ Ch̄y. vt intelligant
 ista nō esse dicta p̄bolice vel s̄tudia-
 rie: s̄z realit̄ z vere ita esse. Sc̄do fm̄ eū
 dem: vt intelligat̄ caro ista esse cib; aie
 nō corp⁹. Tertio fm̄ Augu. q̄ cū cib;
 sumat̄ ad sustētandā vitā exclusa fame
 z s̄t. null⁹ cib; vlt⁹ p̄t vere facit: p̄t
 istū q̄ hoies imortales efficiat̄. Nō s̄t āt
 mēto de ossib; z neruis q̄uis sint i isto
 sacro: q̄ nō p̄suevit ita venire in cibū
 hois. (Qui mādu. me. car. z bi. me. san-
 guinē) Et h̄ videt̄ q̄ sub vtraz specie
 s̄t coicandū. Nū z alibi d̄t. Nū mādu
 cauerit̄ carnē filij hois: z biberit̄ ei us
 sanguinē: nō habebit̄ vitā in vob. Ad
 h̄ d̄t s. Tho. iij. q. lxx. q̄ licitū est coica-
 re sub specie panis t̄tū/ q̄tū est ex pre-
 coicantis: in q̄ d̄t esse cautela ne qd san-
 guis effundat̄: qd facile p̄t accidere
 in tanta mltitudine ch̄tiant̄ p̄t: in q̄ ml-
 ti s̄t indiseret̄. Licetū in q̄tū est p̄t
 piculū effusionis. Et sc̄do q̄ p̄fectio h̄
 sacri nō cōsistit in v̄tū: sed in cōsecratōe
 Et t̄tū: q̄ sacerdos ex p̄sona oim v̄tū
 offert. Quantū aut̄ est ex pre sacri sec⁹
 est: q̄ p̄ficiat̄ in v̄tū. id ad illū ad quē
 spectat p̄ficere sacm̄: spectat etiā v̄tū
 q̄ sumere. i. ad sacerdotē. Dec̄ ex illō.
 Ad id p̄o qd d̄t. Nū māducauerit̄

In die corporis christi.

carne et dicit idem sup Jo. sic. Si hec
 spūa de spūali māducatiōe itelligat du
 bīū nō hz: q̄cunq; em̄ p̄cipar de ecclīa
 s̄tica vn̄tare: siue q̄cunq; est in charīta
 re: suscipit spūaliter sac̄m sub vtraq;
 specie. Qui p̄o spūaliter nō māducat z
 bibit: sine charitate z p̄r sine vīta spū
 ali est. Si aut̄ itelligat de māducatiō
 ne sac̄rali: q̄. s. ipe spēs suscipiunt / ē du
 bīū. qz videbit̄ esse d̄ necitate salutis sus
 cipe corp̄ ch̄i. sic z baptizari: qd̄ greci
 p̄cedūt / eucharistia pueris baptizatis
 exhibētes: habētes pro se dictū Diony
 sū dicitis: q̄ p̄ceptio eufuslibz sacramē
 ti debet cōsumari in coione eucharistie
 Sed Dion. loquit̄ de adultis q̄ possūt
 hīe actualē deuotiōnē q̄ ad eucharistia
 req̄rit. Dōm est q̄ baptizari est neces
 sari? q̄ ad adultos fm̄ voruz. q̄ ad alios
 aut̄ fm̄ actū. Eucharistia p̄o nll̄ est de
 necitate salutis q̄ ad actū. Nā rē huius sa
 cramēti adulti hīe p̄nt voto p̄rio: pueri
 p̄o voto ecclīe / qd̄ eis coicac in baptis
 mo. Sed p̄ra: qz fm̄ h̄ videbit̄ q̄ etiā
 sumptio sanguis fm̄ votū erit de neces
 sitate salutis. qd̄ est p̄ra p̄suerudinē ali
 quaz ecclīaz: in q̄b; solus sacerdos sub
 vtraq; specie coicac. Ad hoc d̄r q̄ anti
 q̄tus om̄s coicabant sub vtraq; specie:
 qd̄ adhuc in q̄busdā ecclīis seruat̄. vt ēt
 mīstrī altaris coicent sub vtraq; specie
 Sz in aliq̄b; alijs seruat̄ vt solus sacer
 dos cōmūcet sanguinē p̄ter piculum
 effusōis. Nec tñ est p̄ra iniam dñi: qz
 coicans corp̄ coicac etiā sanguinē. quia
 sub specie panis est corpus ex vi sac̄ri.
 z sanguis ex concomitantia. Hec ex il
 lo vbi sup. q̄busdā additis ex dicitis et̄
 aliūde. Est aut̄ notandū q̄ nullibi in
 venire possum q̄ ecclīa ordinauerit sub
 vnica specie esse coicandū: sed p̄sueru
 do est q̄ passim sic obrinuit. Dicūt autē
 aliq̄ q̄ cuz aliq̄ res est de se laudabilis:
 itez p̄suetudo possit deobligare ab illa
 nō tñ obligat ad oppositū. sic cōsuetudo
 excusat me / si nō coico om̄i die: vel om̄i
 die festo vt p̄sueuerūt ch̄iani: nō tñ ob
 ligat me ad oppositū / qn̄ possū om̄i die
 coicare. Cū q̄ coicare sub vtraq; specie
 sit laudabile: cōsuetudo nō videt̄ ad op
 positū obligare. Et tō si late^r ex deuoti
 one coicer sub vtraq; specie: cessante p̄
 culo effusōis z om̄i falso iudicio q̄ ad
 fidem / dicit q̄ nō peccat mortalr: imo
 forte laudabilr agit. Si em̄ in ecclīa fu
 issent oēs coicandi d̄screti: z tanta fu
 set sacerdotū copia vt pauci sil̄ coicare
 potuissent ad libitū: nunq; fuisset intro
 ducta ista p̄suetudo quā cernim⁹. Vbi
 aut̄ videt̄ q̄ ista res habeat speciem
 mali: z forte q̄ mortalr peccat cōmuni
 cans sic actiue z passiue. qz etiā si sit a
 liqd̄ de se laudabile: tñ cōsuetudo ecclīe
 obligare p̄t ad oppositū: qn̄ illud op
 positū nō est p̄ctm̄. Et p̄batio hui⁹ est.
 quia fm̄ sc̄m̄ Tho. in. iij. ecclīa aliquā
 do ad extingvendā quandā heresim ob
 ligauit ad celebrādū alt̄q̄ro tpe in fer
 m̄tato: que obligatio videt̄ fuisse p̄ cō
 suerudinē. Et eodē mō p̄t ex rōnabili
 causa ordinare p̄ statutū / vel p̄ p̄sueru
 dinē q̄ sub altera tñ specie coicet. Vbi
 cere aut̄ q̄ cōsuetudo non possit ad hoc
 ligare est dicere: q̄ nec statutum ligare
 possit. qz eq̄ per statutū z cōsuerudinez
 p̄nceps p̄t cōdere legem. (In me ma
 net z ego i illo) Per hec at̄ p̄ba expōnt̄
 dñs fm̄ Aug. qd̄ sit etus corp̄ māduca
 re. Māducat em̄. s. spūaliter q̄ manet
 i ch̄io per fidē charitate formatā. Qui
 p̄o non sic manet in ch̄io / nō māducat.
 Non tñ ista itelligunt̄ fm̄ eundē de his
 q̄ sacramentalit̄ tñ māducat. i. q̄ suscipi
 unt q̄dem sac̄m: sed tñ nō sunt in cha
 ritate. Vel fm̄ Lb. y. in his p̄bis vult
 dñs declarare qd̄ ante dixerat: q̄ mādu
 cantes hūc panē h̄ient vīta eternā. Nā
 q̄ manet in ch̄io viuere vīuit. Ideo sub
 dit (Sic misit me viuens pater: z ego
 viuo p̄ter p̄rem) Inq̄rum deus. qz ab
 eo habeo deitate z vīta. z simīl̄ inq̄rū
 homo: qz viuo in p̄sona d̄iuiti vbi quā
 parer p̄ducit. (Et q̄ māducat me sac̄ra
 liter z spūaliter. vel salte spūaliter tñ:
 (z ipe viuet p̄ter me) qz. s. talis efficit
 mēbz ch̄i z vn̄it fontī rotē vīte. (Hic
 est panis). s. caro mea (q̄ de celo descē
 dit.) qz. s. nō semie vīrili: sed celesti p̄ru
 te p̄pagata est: vt d̄r Dila. (Non) sup̄
 ple māducat h̄ panis (sic māducauerūt

pes vti manna et mortui (scilicet) morte tpa
 li et eterna secundum Augustinum. quod non de oibus / sed
 de quibusdam intelligo. Nam et moyses in
 deserto mortuus est morte tpa: sed non eter-
 na. (Qui manducauerit hunc panem) mo-
 do potest: qui est vitas et non vmbra vt
 manna (viuet in eternu) vita gre et glie
 quibus moriat vita nature. Et intellige
 de manducante p seuerant: ita qd interru-
 ptio non influentat: qd intruptio est p mor-
 tale pctm. Est autem sciendum qd h sacrm
 fuit institutu Prio in recordatōez dñi /
 ce passionis. vtz Lu. xxij. Et scdo in si-
 gnū pcpue dilectōis. Nā magnus amor
 est dare sua. maior dare suos. maximus
 dare se. Dādo autē se / magnus amor ē da-
 re se in frēm et sociū. vt chris p incarnati-
 onem. et maior cū h dare se in magm p
 pdicatōez. et adhuc maior in exm p con-
 uersatiōem. et adhuc maior in pctum p
 passiōē. et maximus dare se in cibū p sa-
 cram coionem. Nā in alijs donū est ali-
 qd modo diuisum ab eo cui daf. sed ex ei-
 bo et cibato fit vnū indiuisū. Vñ amā-
 tes tūc sūme cōsueuerūt expmēre amo-
 rem suū: cum dicit. darez ei de carnibz
 in eis ad manducandū: et de sanguine ad
 bibendū. Tertio institutu est in robur
 pfirmatiōis: qd sic panis corpus: ita eu-
 charistia aiām pfortat. Quarto in nu-
 trimentū vite spūalis. iuxta illud Joā.
 vj. Nisi manducauerit carnē filij hois.
 et. Quinto in viaticū pegrinatōis. vt
 p3 in figura panis qd refect est Helias.
 iij. Reg. xix. Sexto in pignus et arrā eter-
 ne hereditat. iuxta illud Bar. vi. Ecce
 ego vobiscū sum vsqz ad cōsumatōez se-
 culi. Septio in satisfactiōez p pctis.
 Si autē debet digne sumi / opz qd come-
 dat: eo mō qd agnū paschalis qd figura ei-
 fuit. Et igitur comedēdo declinet a ma-
 lo / et fiat bonū: d3 Prio comedi a cū-
 cūctis p veteris cōuersatiōis abolitio-
 nem. j. Loz. v. Epulemur nō in fermē-
 to veteri. Fermentū em est massa corru-
 pta. et scdo cū lactucis agrestibz: p ama-
 ram pccatōem. Job. iij. Anteqz come-
 dā suspirō. et Tertio cū panibz azymis
 per pte sinceritatē. j. ad Loz. v. sed in
 azymis sinceritatē et pccatis. et Quarto

renibz acclinet p strictā castitatē. j. Re.
 xxj. Si mudi sunt pueri: marie a mille-
 ribz et. et Quinto pedibz calcitat: p im-
 munitatē a trentis affectibz. i. cuius signū
 etiā chris p se lauī vt sciploz pedes / qd
 coicarent. et Sexto cū baculis in man-
 bus: p suū pūpū sollicitā custodiā. Esa.
 xxx. Comedētes et bibētes surgite pnci-
 pes arripite clypeū et. et Septimo i do-
 mo vna p oimodā cōcordiā. et Octauo
 filcū vicinis per fraternā charitatē et
 amorē. et Nono debet esse assus igni: p
 deuotiōis pcedentē feruorē. et Decimo
 festinant per auiditatē et dulcedinē cō-
 mitantē. et Undecimo totaliter per sū-
 del integritatē. vorando caput et pedes
 .i. credēdo detratē et hūanitatē chri. Et
 Duodecimo sine ostiū cōminutiōez: p sa-
 cramentū veneratiōē. Sex autē vltimē
 cōditiōes vidēt maximē pgrinere ad
 accessum ad bonum.

Dñica prima post Trinitatis.

Textus euāgel. Luce cap. xvi.

Nemo quidam erat diues:
 et induebatur purpu-
 ra et bysso et epulabatur
 cotidie splendidē. Et erat
 quidam mendicus nomine Laza-
 rus: qui iacebat ad sanuā eius
 vlcēribz plenus: cupiēs satura-
 ri de micis que cadebant de mē-
 sa diuis: et nemo illi dabat. Si-
 et canes veniebāt et lingebāt vl-
 cera eius. Factū est autē vt mo-
 reret mendicus: et portaret ab
 angelis in sinu Abrae. Mor-
 tuus est autē et diues: et sepul-
 tus est in inferno. Elcians au-
 tem oculos suos cum esset in tor-
 mentis: vidit Abraam a longe:
 et Lazarū in sinu eius. Et ipse
 clamans dixit. Pater Abraam
 miserere mei: et mitte Lazarū
 vt intingat extremus digiti sui